

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

ODLUKA

O DOPUŠTENOSTI

zahtjeva br.10534/07
Jelena VOGTMANN
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući 17. lipnja 2010. godine u vijeću u sastavu:

g. Christos Rozakis, *predsjednik*,

gđa Nina Vajić,

g. Khanlar Hajiyev,

g. Dean Spielmann,

g. Giorgio Malinverni,

g. George Nicolaou, *suci*,

i g. Søren Nielsen, *tajnik odjela*,

uzimajući u obzir naprijed navedeni zahtjev podnesen 14. veljače 2007. godine,

uzimajući u obzir očitovanje koje je podnijela tužena država i odgovor na očitovanje koje su podnijeli podnositeljica zahtjeva,

nakon vijećanja, odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

Podnositeljica zahtjeva, gđa Jelena Vogtmann, njemačka je državljanica rođena 1981. i živi u Uttenreuthu, Njemačka. Pred Sudom ju je zastupao g. G. Pavlović, odvjetnik iz Nürnberga. Hrvatsku vladu ("Vlada") zastupala je

njena zastupnica, gđa Š. Stažnik. Vlada Njemačke, koja je bila obaviještena o svom pravu da se umiješa (članak 36., stavak 1. Konvencije i pravilo 44., stavak 2. (a) Poslovnika Suda), nije iskoristila to pravo.

A. Okolnosti predmeta

Činjenično stanje predmeta kako su ga iznijele stranke može se sažeti kako slijedi.

Podnositeljica zahtjeva je vlasnica kuće za odmor koja se nalazi u Pakoštanima, Hrvatska.

Dana 22. siječnja 1993. godine nepoznati su počinitelji eksplozivom digli u zrak kuće za odmor podnositeljice zahtjeva.

1. Građanska tužba

Podnositeljica zahtjeva tvrdi da je njen djed V.C., koji je živio u Šibeniku (Hrvatska) i bio bivši sudac drugostupanjskog suda u tom gradu, 1996. godine podnio građansku tužbu protiv države tražeći naknadu štete zbog uništenja njene ljetne kuće eksplozivnom napravom. On je to učinio tako što je poslao tužbu redovnom poštom Općinskom sudu u Biogradu na moru. Budući da po tužbi podnositeljice zahtjeva nisu bili poduzeti nikakvi postupovni koraci, njen djed, kao njezin zastupnik, raspitao se na sudu telefonom, a i osobno, za razloge njihove neaktivnosti. Obaviješten je da sud nikada nije primio tužbu podnositeljice zahtjeva, i da stoga nije pokrenut nikakav postupak.

Podnositeljica zahtjeva nadalje tvrdi da je njen djed dana 10. siječnja 1997. godine ponovno podnio njenu građansku tužbu, ovaj puta poslavši tužbu Općinskom sudu u Biogradu na moru preporučenom poštom. Kako ponovno nisu bili poduzeti nikakvi postupovni koraci po njenoj tužbi, njen se djed u više navrata raspitivao kod suda telefonom i osobno o stanju postupka. Ovaj puta nije dobio nikakve informacije o predmetu. Kao dokaz svojih tvrdnji podnositeljica zahtjeva dostavila je presliku svoje građanske tužbe od 10. siječnja 1997. godine i potvrdu pošte Šibenik kojom se potvrđuje da je istoga datuma pošiljka poslana preporučenom poštom Općinskom sudu u Biogradu na moru.

Vlada tvrdi da podnositeljica zahtjeva nije predočila niti jedan dokaz da je ikada podnijela tužbu Općinskom sudu u Biogradu na moru ili da se njen djed ikada raspitivao kod toga suda o stanju njenoga predmeta.

2. Postupak pred Ustavnim sudom po ustavnoj tužbi podnositeljice zahtjeva zbog duljine postupka

Dana 6. ožujka 2003. podnositeljica zahtjeva podnijela je ustavnu tužbu na temelju članka 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu zbog duljine postupka. Dana 18. lipnja 2004. godine Ustavni sud Republike Hrvatske

utvrdio je da je ustavna tužba podnositeljice zahtjeva nedopuštena. Na osnovi izvješća koje je dostavio Općinski sud u Biogradu na moru, u kojem je ukazao na to da u njegovom upisniku nije nigdje upisan građanski postupak pokrenut tužbom podnositeljice zahtjeva, Ustavni sud je zaključio da ona nije pokrenula nikakav građanski postupak pred Općinskim sudom u Biogradu na moru.

3. Postupak za rekonstrukciju spisa predmeta

Podnositeljica zahtjeva je tada, dana 7. listopada 2004. godine, podnijela zahtjev za rekonstrukciju spisa Općinskom sudu u Biogradu na moru. Zajedno s tim zahtjevom dostavila je i presliku svoje građanske tužbe od 10. siječnja 1997. godine i potvrdu pošte Šibenik o primitku pošiljke kojom se potvrđuje da je toga istoga dana pošiljka bila poslana preporučenom poštom Općinskom sudu u Biogradu na moru.

Dana 25. svibnja 2005. godine Općinski sud u Biogradu na moru odbio je zahtjev podnositeljice zahtjeva s osnova što tužba podnositeljice zahtjeva nije nikada bila zaprimljena od strane toga suda. Dana 3. travnja 2006. godine Županijski sud u Zadru odbio je žalbu podnositeljice zahtjeva i potvrdio prvostupanjsko rješenje. Pri tome je presudio kako slijedi:

“Iz ovjerene potvrde o prijemu pošiljke koju izdaju Hrvatske pošte proizlazi da je 10. siječnja 1997. godine na poštu u Šibeniku predana određena pošiljka za Općinski sud u Biogradu na moru, međutim iz ničeg nije vidljivo da bi ta pošiljka na što god da se odnosila, i stigla i bila zaprimljena na Općinskom sudu u Biogradu na moru. Uostalom, na poleđini navedene potvrde, njen izdavalatelj, daje određena upozorenja pošiljatelju za slučaj da pošiljka ne stigne adresatu, što ukazuje na objektivnu mogućnost da pošiljka ne stigne komu je upućena.

Sudski poslovnik u stavku 102 predviđa mogućnost obnavljanja spisa ako se pojedini spis ili neki njegov dio izgube, oštete ili unište. Da bi se nešto na sudu izgubilo, oštetilo ili uništilo potrebno je da je to sud prethodno zaprimio. U situaciji kada sud određeni podnesak nije zaprimio, nije u mogućnosti postupiti prema navedenoj odredbi, a pošiljatelj podneska se, u situaciji kada nema dokaza da bi podnesak bio zaprimljen na sudu, treba zapravo obratiti onome kome je podnesak predan a ne onome kome je upućen.“

Podnositeljica zahtjeva je tada podnijela ustavnu tužbu na temelju članka 62. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu pobijajući drugostupanjsku odluku. Dana 28. rujna 2006. godine Ustavni sud je utvrdio da je ustavna tužba podnositeljice zahtjeva nedopuštena i dostavio svoju odluku njenom zastupniku dana 11. listopada 2006. godine. Presudio je da se pobijana odluka ne odnosi na osnovanost predmeta i da kao takva nije predmet ispitivanja ustavnosti.

B. Mjerodavno domaće pravo i praksa

1. Ustavni zakon o Ustavnom sudu

Mjerodavni dio Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske iz 1999. (*Narodne novine*, br. 99/1999 od 29. rujna 1999. – "Zakon o Ustavnom sudu"), izmijenjen i dopunjen Zakonom o izmjenama i dopunama Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (*Narodne novine*, br. 29/2002 od 22. ožujka 2002.), koji je stupio na snagu 15. ožujka 2002., glasi kako slijedi:

Članak 62.

"1. Svatko može podnijeti Ustavnom sudu ustavnu tužbu ako smatra da mu je pojedinačnim aktom tijela državne vlasti, tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravne osobe s javnim ovlastima, kojim je odlučeno o njegovim pravima i obvezama ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela, povrijeđeno ljudsko pravo ili temeljna sloboda zajamčena Ustavom, odnosno Ustavom zajamčeno pravo na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu (u daljnjem tekstu: ustavno pravo).

2. Ako je zbog povrede ustavnih prava dopušten drugi pravni put, ustavna tužba može se podnijeti tek nakon što je taj pravni put iscrpljen.

3. U stvarima u kojima je dopušten upravni spor, odnosno revizija u parničnom ili izvanparničnom postupku, pravni put je iscrpljen nakon što je odlučeno i o tim pravnim sredstvima."

Članak 63.

"1. Ustavni sud će pokrenuti postupak po ustavnoj tužbi i prije no što je iscrpljen pravni put, u slučaju kad o pravima i obvezama stranke ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela nije u razumnom roku odlučio sud ...

2. U odluci kojom usvaja ustavnu tužbu ... iz stavka 1. ovoga članka, Ustavni sud će nadležnom sudu odrediti rok za donošenje akta kojim će taj sud meritorno odlučiti ...

3. U odluci iz stavka 2. ovoga članka Ustavni sud će odrediti primjerenu naknadu koja pripada podnositelju zbog povrede njegova ustavnog prava ... Naknada se isplaćuje iz državnog proračuna u roku od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva stranke za njezinu isplatu."

2. Zakon o parničnom postupku

Mjerodavni dio Zakona o parničnom postupku (Službeni list Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, br. 4/1977, 36/1977 (ispravak), 36/1980, 69/1982, 58/1984, 74/1987, 57/1989, 20/1990, 27/1990 i 35/1991, te *Narodne novine* Republike Hrvatske, br. 53/1991, 91/1992, 58/1993, 112/1999, 88/2001, 117/2003, 88/2005, 2/2007, 84/2008 i 123/2008), u obliku u kojem je bio na snazi u relevantno vrijeme, glasi kako slijedi:

Članak 113.

„(1) Kad je podnesak vezan za rok, smatra se da je dan u roku ako je prije nego što rok protekne predan nadležnom sudu.

(2) Ako je podnesak upućen preko pošte preporučenom pošiljkom ili telegrafski, dan predaje pošti smatra se danom predaje sudu kojemu je upućen.

(3)

(8) Odredbe st. 1. do 7. ovog člana primjenjuju se i na rok [određen materijalnim pravom] u kojem se prema posebnim propisima mora podići tužba [prekluzivni rokovi] i na rok zastare potraživanja ili kakva drugog prava.“

3. Sudski poslovnik

Mjerodavne odredbe Sudskog poslovnika (Narodne novine br. 80/1997, 20/1998, 118/2001, 49/2003, 32/2004, 9/2006, 116/2008, 125/2008 i 146/2008), podzakonskog akta koji uređuje unutarnje poslovanje sudova, glase kako slijedi:

Obnavljanje spisa**Članak 102.**

„(1) Ako se pojedini spisi ili dijelovi spisa izgube, oštete ili unište, pokrenut će se, po potrebi, postupak za obnovu spisa ili pojedinih podnesaka (rekonstrukcija).

(2) Postupak za obnovu spisa ili pojedinih podnesaka koji se odnose na predmete u kojima je postupak u tijeku pokrenut će se rješenjem predsjednika suda po službenoj dužnosti.

(3) Za spise u kojima je postupak dovršen, postupak za obnovu spisa pokrenut će se ako postoji opravdana potreba. Rješenje o tome donosi predsjednik suda po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranke odnosno državnog odvjetnika.....

Rješenje kojim se odbija prijedlog za obnovu spisa dostavit će se predlagatelju koji može izjaviti žalbu protiv tog rješenja neposredno višem tijelu sudske uprave.

(4) Prijedlog za obnovu spisa odnosno naredba za obnovu spisa, kao i sve radnje u postupku obnove, upisuju se u upisnik sudske uprave, osim ako se radi o obnovi spisa u kojem je postupak u tijeku.

(5)...

(6) Postupak za obnovu spisa neće se provesti ako je protekao rok do kojeg se, po odredbama Sudskog poslovnika, čuvaju spisi na koje se odnosi prijedlog za obnovu spisa. „

Članak 103.

„(1) Postupak za obnovu spisa provodi sud kod kojeg je spis pohranjen ili kojemu je pripadao.

(2) Spis se obnavlja na temelju rješenja kojim se dopušta pokretanje postupka za obnovu. Tim rješenjem pokreće se postupak na temelju kojeg se nakon dovršenog postupka obnove umjesto nestalog, oštećenog ili uništenog spisa osniva novi spis ili podnesak. Novi spis nosi oznaku koju je imao spis ili podnesak koji se obnavlja.

(3) Obnovu spisa u predmetima u kojima je postupak u tijeku provodi sudac kojem je predmet dodijeljen u rad po rasporedu poslova.

(4) Obnovu spisa u predmetima u kojima je postupak dovršen provodi sudac kojeg rješenjem o pokretanju postupka obnove spisa odredi predsjednik suda.,,

Članak 104.

„(1) Prigodom obnove spisa obnovit će se samo oni dijelovi ili pojedini podnesci koji su važni s obzirom na razloge zbog kojih je odobren postupak za obnovu spisa.

(2) Spis se obnavlja na temelju prijepisa nestalih, oštećenih ili uništenih podnesaka, kojima raspolazu stranke ili sud, podataka iz upisnika i pomoćnih knjiga, a po potrebi i na osnovi suglasnih iskaza stranaka i njihovih opunomoćenika, svjedoka, vještaka i drugih osoba koje su sudjelovale u postupku. Ponovit će se samo one radnje o kojima nema podataka ili o njima ne postoje suglasne izjave navedenih osoba.

(3) Troškovi koji nastanu zbog obnove spisa ili podnesaka isplaćuju se iz proračunskih sredstava suda. „

Mjerodavni dio Zakona o pošti (Narodne novine br. 53/94, dalje u tekstu: ZP) glasi kako slijedi:

Pritužbe

Članak 32.

„(1) Ako pošiljatelj ili druga ovlaštena osoba smatra da poštanska pošiljka nije uručena primatelju, ili da mu je uručena sa zakašnjenjem, ili da posebna usluga nije obavljena, može HPT-u podnijeti pismenu pritužbu u roku od tri mjeseca od dana predaje pošiljke.

(2) Pritužba iz stavka 1. ovoga članka podnosi se uredu HPT-a kojem je pošiljka predana, a iznimno i bilo kojem drugom uredu HPT-a.

(3) ...

(4) HPT je dužan izjasniti se o utemeljenosti pritužbe u roku od 30 dana od dana njezina podnošenja.

(5) Postupak rješavanja pritužbi uređuje se Pravilnikom o uslugama“

IV. ODGOVORNOST

Odgovornost za nastalu štetu

Članak 33., stavak 1.

„(1) HPT odgovara, u unutarnjem prometu, za gubitak ili oštećenje poštanske pošiljke..... u granicama utvrđenim odredbama ovog Zakona.“

Naknada štete**Članak 34., stavak 1.**

- (1) HPT je dužan pošiljatelju ili drugoj ovlaštenoj osobi isplatiti naknadu :
- za gubitak....preporučene pošiljke.....u protuvrijednosti domaće valute od 60 DEM,
 -

Oslobađanje od odgovornosti**Članak 34. stavci 2. i 3.**

(2) HPT ne odgovara za izgublenu dobit niti stvarnu štetu koja može nastati zbog gubitka..... pošiljke

(3) HPT nije odgovoran u slučaju:

- kada je do gubitka..... pošiljke došlo uslijed stvarnih uzroka koji se nisu mogli predvidjeti ni izbjeći ili otkloniti (viša sila),
- kada pošiljatelj, primatelj ili druga ovlaštena osoba ne podnese pritužbu u roku utvrđenom člankom 32. ovoga Zakona, ili ne podnese zahtjev za naknadu štete u roku utvrđenom člankom 40., 41. i 42. ovoga Zakona,
- ...“

V. OSTVARIVANJE POTRAŽIVANJA**Potraživanje naknade štete****Članak 38., stavci 1. i 2.**

„(1) Potraživanje naknade štete i druga potraživanja iz ugovora o obavljanju usluga korisnik usluga ili druga ovlaštena osoba može ostvariti podnošenjem zahtjeva HPT-u u pismenom obliku, na način predviđen Pravilnikom o uslugama ili podnošenjem tužbe sudu, ako HPT ne isplati to potraživanje u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.

(2) Na potraživanje korisnika usluga ili druge ovlaštene osobe, HPT plaća zatezne kamate od danka podnošenja zahtjeva iz stavka I ovoga članka.“

VI. ZASTARA POTRAŽIVANJA**Zastarjevanje****Članak 40.**

„...Potraživanja....korisnika usluga prema HPT-u zastarijevaju.....za jednu godinu, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.“

Obustava zastare

Članak 42.

(1) Zastara se obustavlja kada se HPT-u dostavi zahtjev za isplatu potraživanja u pismenom obliku, i nastavlja dalje teći kad je korisniku usluga ili drugoj ovlaštenoj osobi dostavljen pismeni odgovor na taj zahtjev i kada su mu vraćene isprave priložene uz zahtjev.

(2) Zastara ne može nastupiti prije nego protekne rok od 30 dana od dana primitka odgovora HPT-a na dotični zahtjev.

(3) Naknadni zahtjevi o istom predmetu ne obustavljaju zastaru.

5. Pravilnik o općim uvjetima za obavljanje poštanskih usluga

Mjerodavni dijelovi Pravilnika o općim uvjetima za obavljanje poštanskih usluga (Narodne novine, br. 37/95) glase kako slijedi:

VII. PRITUŽBE

1. Podnošenje pritužbe

Članak 84.

“Ako pošiljatelj ili druga ovlaštena osoba smatra da poštanska pošiljka nije uručena primatelju, da mu je uručena sa zakašnjenjem ili usluga nije obavljena ili da nije obavljena u cijelosti može HPT-u podnijeti pismenu pritužbu u roku od tri mjeseca od dana predaje....“

3. Pritužba zbog neuručenja ili zakašnjenja uručjenja pošiljke

Članak 86.

„(1) Pošiljatelj ili druga ovlaštena osoba može bilo kojem poštanskom uredu podnijeti pismenu pritužbu ako smatra da poštanska pošiljka nije uručena primatelju.....“

(2) Pismenu pritužbu iz stavka 1. ovog članka pošiljatelj podnosi na propisanom obrascu (Potražnica)....Pismenoj pritužbi mora se priložiti potvrda o primitku pošiljke, ako se za takvu pošiljku izdaje potvrda.

(3)

(7) HPT je dužan izjasniti se o utemeljenosti pritužbe iz ovog članka u roku od 30 dana od dana njezina podnošenja.“

VIII. POSTUPAK ZA OSTVARIVANJE NAKNADE ŠTETE I DRUGA POTRAŽIVANJA

Članak 88.

(1) Ako korisnik poštanske usluge ili druga ovlaštena osoba želi, sukladno odredbama Zakona o pošti i ovog pravilnika, ostvariti naknadu štete i druga potraživanja, obavezan je HPT-u podnijeti pisani zahtjev.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovog članka pošiljatelj podnosi poštanskom uredu kojemu je predao pošiljku, a primatelj poštanskom uredu koji mu je pošiljku uručio.

(3) Zahtjevu za naknadu, koji se odnosi na gubitak ili kašnjenje pošiljke, podnositelj obvezno prilaže obrazac "POTRAŽNICA".....,

(4) Visina naknade štete u smislu odredbe iz stavka 3. ovog članka utvrđena je odredbama Zakona o pošti.

PRIGOVORI

Podnositeljica zahtjeva prigovara na temelju članka 6., stavka 1. Konvencije zbog toga što domaći sudovi nisu pokrenuli postupak po njejoj tužbi za naknadu štete.

Ona također prigovara na temelju članka 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju zbog uništenja njene kuće za odmor.

PRAVO

A. Navodna povreda članka 6., stavka 1. Konvencije

Podnositeljica zahtjeva prigovara da nikada nije pokrenut građanski postupak po njejoj tužbi za naknadu štete, usprkos činjenici što je dva puta poslala tužbu Općinskom sudu u Biogradu na moru. Poziva se na članak 6., stavak 1. Konvencije, čiji mjerodavni dio glasi kako slijedi

Članak 6., stavak 1.

"Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi...svatko ima pravo da ... sud pravično ... ispita njegov slučaj."

Vlada osporava dopuštenost ovoga prigovora po dvije osnove. Tvrde da prigovor nije sukladan odredbama Konvencije *ratione temporis* i da podnositeljica zahtjeva nije iscrpila domaća pravna sredstva.

1. Tvrđnje stranaka

(a) Sukladnost *ratione temporis*

Vlada prvo tvrdi da je ovaj prigovor nedopušten *ratione temporis* jer podnositeljica zahtjeva navodno nije podnijela svoju tužbu 10. siječnja 1997. godine, na datum na koji je bila poslala svoju tužbu preporučenom poštom. Međutim, Konvencija nije stupila na snagu u odnosu na Hrvatsku do 5. studenog 1997. godine. Budući da nikada nije pokrenut nikakav postupak, Vlada smatra da je zahtjev nedopušten. Naknadno korištenje nedjelotvornih sredstava (kao što je zahtjev za rekonstrukciju nepostojećeg spisa) u odnosu na nepostojeći postupak nije moglo dovesti predmet u okvir vremenske nadležnosti Suda (vidi predmet *Pilipović v. Croatia* (dec.), br. 18822/03, 12. prosinca 2006.).

Podnositeljica zahtjeva nije dala primjedbe na ovo pitanje.

(b) Neiscrpljivanje domaćih pravnih sredstava

Vlada nadalje tvrdi da podnositeljica zahtjeva nije iscrpila domaća pravna sredstva. Osobito tvrde da je prema Zakonu o pošti i Pravilniku o općim uvjetima za obavljanje poštanskih usluga pošiljatelj mogao u roku od tri mjeseca od predaje pošiljke pošti uložiti pismenu pritužbu Hrvatskoj pošti zbog neisporuke. Međutim, podnositeljica zahtjeva nije iskoristila to pravno sredstvo.

Podnositeljica zahtjeva pobija mišljenje Vlade da nije iscrpila domaća pravna sredstva. Objasnila je da je podnijela zahtjev za rekonstrukciju spisa predmeta, jedini mogući pravni lijek u tim okolnostima. Glede prijedloga Vlade da je trebala iskoristiti prigovor predviđen Zakonom o pošti i Pravilnikom o općim uvjetima za obavljanje poštanskih usluga, podnositeljica zahtjeva tvrdi da zahtjev za iscrpljivanjem domaćih pravnih sredstava iz članka 35., stavka 1. Konvencije ne traži da podnositelji zahtjeva pribjegavaju svakom mogućem pravnom sredstvu protiv bilo koje osobe ili institucije u odnosu na činjenice kojima se prigovara.

(c) Je li prigovor očigledno neosnovan

(i) Vlada

Vlada prvo tvrdi da je podnositeljica zahtjeva imala, i još uvijek ima, pristup sudu u odnosu na svoju građansku tužbu za naknadu štete. To je tako zato što domaći sudovi nisu donijeli niti jednu odluku koja bi na bilo koji način spriječila podnositeljicu zahtjeva da podnese novu građansku tužbu. Njihove odluke bile su ograničene na činjenicu da njena građanska tužba nije nikada bila podnesena.

Vlada nadalje tvrdi da hrvatsko zakonodavstvo ne propisuje način na koji tužitelji trebaju podnositi građanske tužbe. Oni su slobodni odabrati između: (a) podnošenja tužbe izravno nadležnom sudu, u kojem slučaju im sudski službenici stavljaju žig i na taj način potvrđuju primitak, ili (b) slanja tužbe poštom. Ako tužitelj odabere poslati tužbu poštom, on ili ona imaju na

raspolaganju nekoliko poštanskih usluga koje im omogućuju točno utvrditi je li sud primio tu pošiljku (na primjer, pošiljka s potvrđenim uručanjem ili pošiljka s povratnicom). Međutim, prema Zakon u pošti pošiljatelji imaju obvezu odabrati vrstu poštanske usluge koja odgovara sadržaju, stvarnoj vrijednosti i značenju pošiljke za njih.

Vlada je primjećuje da podnositeljica zahtjeva u ovome predmetu tvrdi da je 10. siječnja 1997. godine podnijela tužbu za naknadu štete na način da ju je poslala preporučenom poštom (bez povratnice) Općinskom sudu u Biogradu na moru. Međutim, iako je podnositeljica zahtjeva uistinu dostavila potvrdu kojom se potvrđuje da je toga datum pošiljka bila poslana preporučenom poštom Općinskom sudu u Biogradu na moru, Vlada naglašava da iz te potvrde nije vidljivo koji je bio sadržaj pošiljke, tko ju je poslao i je li ju sud zaprimio. Ta potvrda samo dokazuje da je toga dana nepoznati pošiljatelj poslao pošiljku Općinskom sudu u Biogradu na moru.

Vlada nadalje tvrdi da Zakon o parničnom postupku propisuje da stranke moraju koristiti svoja postupovna prava u dobroj vjeri i da ih, s druge strane, sud treba spriječiti da zlorabe svoja prava u postupku.

Vlada naglašava s tim u vezi da je podnositeljica zahtjeva podnijela svoju ustavnu tužbu navodeći povredu svoga prava na suđenje u razumnome roku dana 6. ožujka 2003. godine, tj. više od šest godina nakon što je navodno podnijela svoju građansku tužbu. Bilo bi razumno i u skladu s načelom dobre vjere očekivati da je, prije nego je podnijela svoju ustavnu tužbu, podnositeljica zahtjeva provjerila je li sud primio njenu tužbu i je li pokrenut postupak, i ako jest, da se raspitala o stanju postupka i pribavila broj predmeta. Međutim, nema nikakvih dokaza da je ona to ikada učinila. Po mišljenju Vlade, podnositeljica zahtjeva se trebala bolje brinuti o svojim pravima i država ne može snositi posljedice njenoga nemarnog ponašanja.

Uzimajući u obzir dužnost tužitelja da odaberu odgovarajući način na koji će podnijeti svoje građanske tužbe i načelo dobre vjere, koje je u ovome predmetu obvezivalo podnositeljicu zahtjeva da se na vrijeme raspita je li sud primio njenu građansku tužbu, Vlada tvrdi da nije došlo do povrede članka 6., stavka 1. Konvencije.

(ii) Podnositeljica zahtjeva

Podnositeljica zahtjeva ponavlja da se njen djed, u mnogo navrata, raspitivao kod Općinskog suda u Biogradu na moru, telefonom i osobno, o stanju postupka. Prvotno nije mogao dobiti nikakve informacije o predmetu. Tek je nakon nekoliko godina bio obaviješten da se predmet ne može naći, nakon čega je podnositeljica zahtjeva pokrenula postupak za rekonstrukciju spisa, ali uzalud.

2. Ocjena Suda

Sud ponavlja da propuštanje dostave može, pod određenim okolnostima, dovesti do pitanja na temelju članka 6., stavka 1. Konvencije, u mjeri u kojoj se to tiče prava na pristup sudu (vidi predmet *Darnay v. Hungary*, br. 36524/97, odluka Komisije od 16. travnja 1998.). Da bi se u takvim predmetima ustanovilo je li pravo na pristup sudu bilo dano ili uskraćeno, Sud ili bivša Komisija ispitivali su jesu li podnositelji zahtjeva poduzeli potrebne mjere da čuvaju svoja prava na pristup sudu (vidi, na primjer, predmete *Hennings v. Germany*, 16. prosinca 1992., Series A br. 251-A; *S.B. v. Austria*, br. 17740/91, odluka Komisije od 12. siječnja 1993.; *Salinga v. Germany*, br. 22543/93, odluka Komisije od 7. prosinca 1994.; na prijed citirane predmete *Darnay I Van Harn v. Germany* (dec.), br. 7557/03, 11. rujna 2007.). Sud ne vidi nikakav razlog da primijeni drugačiji pristup na ovaj predmet.

Vraćajući se konkretnim okolnostima ovoga predmeta Sud primjećuje da se on tiče situacije u kojoj podnositeljica zahtjeva može dokazati da je određena pošiljka poslana određenog dana preporučenom poštom Općinskom sudu u Biogradu na moru, ali ne može dokazati da je ona ikada pristigla onome na kojega je bila naslovljena. Sud smatra da je u takvoj situaciji podnositeljica zahtjeva mogla pokrenuti postupak za ispitivanje kod mjerodavnog poštanskog ureda kako bi ušla u trag pošiljci i ustanovila je li ona bila dostavljena primatelju, čuvajući time svoje pravo na pristup sudu.

Međutim, podnositeljica zahtjeva nije nikada pokrenula postupak povodom pritužbe na temelju članka 32. Zakona o pošti i članaka 84. i 86. Pravilnika o općim uvjetima za obavljanje poštanskih usluga radi toga da se ustanovi je li pismo (koje je navodno sadržavalo njenu tužbu) poslano 10. siječnja 1997. godine preporučenom pošiljkom Općinskom sudu u Biogradu na moru iz poštanskog ureda u Šibeniku ikada stiglo do toga suda.

Da je podnositeljica zahtjeva to učinila, i da je Hrvatska pošta mogla dokazati da je dostavila pismo Općinskom sudu u Biogradu na moru, podnositeljica zahtjeva mogla bi tražiti rekonstrukciju spisa predmeta te bi na kraju njena građanska tužba bila preispitana. Da je to bilo tako, tada ne bi bilo moguće da njen zahtjev za rekonstrukciju spisa bude odbijen jer bi mogla dokazati da je Općinski sud u Biogradu na moru uistinu primio njenu tužbu i da je ista stoga bila izgubljena na tom sudu nakon isporuke.

U suprotnom, u slučaju da je postupak povodom pritužbe doveo do zaključka da pismo podnositeljice zahtjeva od 10. siječnja 1997. godine nije bilo isporučeno Općinskom sudu u Biogradu na moru, podnositeljica zahtjeva bi – zbog roka od tri mjeseca za pokretanje takvog postupka (vidi u prednjem tekstu pod Mjerodavno domaće pravo) brzo uvidjela da po njenoj tužbi nije pokrenut nikakav građanski postupak. Ova bi joj informacija omogućila da brzo ponovno podnese svoju građansku tužbu, pridržavajući se pri tome mjerodavnih zakonskih rokova, čuvajući time svoje pravo na pristup sudu.

Sud također primjećuje da podnositeljica zahtjeva nije dala nikakve dokaze da se u razdoblju prije podnošenja svoje ustavne tužbe od 6. ožujka 2003. godine, dakle kroz više do šest godina, ona na bilo koji način raspitala, ili na drugi način pokazala bilo kakvo zanimanje za svoju tužbu.

U svjetlu naprijed navedenog, Sud smatra da podnositeljica zahtjeva nije poduzela potrebne mjere da čuva svoje pravo na pristup sudu. Stoga se ne može reći da joj je bio uskraćen pristup sudu (vidi, na primjeri i *mutatis mutandis*, naprijed citirani predmet *Hennings v. Germany*, stavke 26.-27.).

Slijedi da je ovaj prigovor nedopušten na temelju članka 35., stavka 3. kao očito neosnovan te ga treba odbaciti na temelju članka 35., stavka 4. Konvencije.

S obzirom na ovaj zaključak, nije potrebno da Sud ispituje obranu Vlade koja se osniva na nedopuštenosti *ratione temporis* i neiscrpljivanju domaćih pravnih sredstava.

B. Navodna povreda članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju

Podnositeljica zahtjeva također prigovara zbog toga što su joj nepoznati počinitelji digli u zrak njenu kuću za odmor. Pozva se na članak 1., Protokola br. 1. uz Konvenciju koji glasi kako slijedi:

"Svaka fizička ili pravna osoba ima pravo na mirno uživanje svojega vlasništva. Nitko se ne smije lišiti svoga vlasništva, osim u javnom interesu, i to samo uz uvjete predviđene zakonom i općim načelima međunarodnog prava.

Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne umanjuju pravo države da primijeni zakone koje smatra potrebnima da bi uredila upotrebu vlasništva u skladu s općim interesom ili za osiguranje plaćanja poreza ili drugih doprinosa ili kazni."

Sud primjećuje da se događaj kojemu se prigovara dogodio 22. siječnja 1993. godine, dok je Konvencija stupila na snagu u odnosu na Hrvatsku dana 5. studenog 1997. godine.

Slijedi da je ovaj prigovor nespojiv *ratione temporis* s odredbama Konvencije u smislu članka 35., stavka 3. Konvencije te ga treba odbaciti na temelju članka 35., stavka 4. (vidi predmet *Ostojić v. Croatia* (dec.), br. 16837/02, ECHR 2002-IX).

Iz tih razloga, Sud jednoglasno

utvrđuje da je zahtjev nedopušten.

Søren Nielsen
Tajnik

Christos Rozakis
Predsjednik